

ARITAKE-WILD

Skupni projekt Evropske socialno-partnerske organizacije

»Udeležba socialnih partnerjev iz držav srednje in vzhodne Evrope v evropskem socialnem dialogu:

..... katere so potrebe socialnih partnerjev?«

Porocilo Slovenskega nacionalnega seminarja

Hotel Kokra, Kranj
Slovenija

24. in 25. januar 2005

Pripravil: ARITAKE-WILD
Januar 2005

ARITAKE-WILD

Skupni projekt Evropske socialno-partnerske organizacije socialnih partnerjev:

»Udeležba socialnih partnerjev iz držav srednje in vzhodne Evrope v evropskem socialnem dialogu:

..... Katere so potrebe socialnih partnerjev?«

Hotel Kokra, Kranj
Slovenija
24. in 25. januar 2005

Šesti zaporedni seminar v seriji nacionalnih seminarjev¹, katerih namen je določiti organizacijske in individualne značilnosti, ki bodo udeležencem in njihovim organizacijam omogočali učinkovito sodelovanje v evropskem socialnem dialogu, je v Sloveniji potekal 24. in 25. januarja 2005. Cilji slovenskih socialnih partnerjev na dvodnevnem posvetu so bili naslednji:

- Določitev značilnosti organizacij in posameznikov, ki bodo najučinkoviteje prispevali (sodelovali) v evropskem socialnem dialogu;
- Razvoj posameznih organizacij socialnega partnerstva in načrtovanje skupnih akcij, katerih namen je zagotoviti maksimalno učinkovitost njihovega sodelovanja v procesu evropskega socialnega dialoga po njihovem vstopu v Evropsko unijo 1. maja 2004.

Seminarja so se udeležili predstavniki slovenskih združenj delodajalcev in sindikatov ter predstavniki evropskih socialnih partnerjev UNICE, UEAPME, CEEP in ETUC ter strokovnjaki s tega področja. Celotni seznam udeležencev seminarja je podan kot priloga 1.

Metodologija seminarja je bila oblikovana na način, ki zagotavlja maksimalno zastopnost slovenskih sindikatov in združenj delodajalcev ter »dodano vrednost« vsebin s strani predstavnikov evropskih socialnih partnerskih organizacij in posameznih strokovnjakov. Večji del seminarja je potekal v obliki diskusij znotraj manjših delovnih skupin in plenarnih forumov ter iskanju konsenzov. Z namenom nadaljnjega olajšanja zbiranja in razvijanja idej ter strategij so delovne skupine potekale v slovenskem jeziku, medtem ko je bila za udeležence s strani evropskega socialnega partnerstva in strokovnjake organizirana »nevsiljiva« interpretacija.

¹ Prvih pet seminarjev je bilo del pilotnega projekta petih novih članic Evropske unije (Republike Češke, Madžarske, Litve, Poljske in Slovaške), ki se je kasneje razširil še na Estonijo, Latvijo ter Slovenijo.

ARITAKE-WILD

Z namenom maksimirati dvostransko diskusijo, doseganje dogovorov in oblikovanje ukrepov smo za diskusije v različnih skupinah oblikovali tri delovne skupine: ena je bila sestavljena samo iz predstavnikov sindikatov, druga samo iz predstavnikov organizacij delodajalcev, tretja pa je bila »mešana« skupina. Odzive vseh treh skupin smo predstavili in se o njih pogovarjali na plenarnih delih seminarja.

Prvi dan seminarja smo posvetili določanju najpomembnejših značilnosti, dejanj in vedenj, ki bodo vodili do uspešnejšega sodelovanja slovenskih socialnih partnerjev v evropskem socialnem dialogu. S pomočjo uspešnih kombinacij znotraj delovnih skupin, forumov, na katerih so predstavljali svoje ugotovitve, strokovnih prispevkov in oblikovanja konsenzov smo udeležence spodbujali, naj oblikujejo kratek seznam vsebin, ki so jih hoteli obravnavati. Drugi dan seminarja pa smo posvetili razvoju individualnih socialnih partnerjev in skupnih nacrto ukrepanja za vsako izmed prioriternih vprašanj, ki bodo pospešila tranzicijo in maksimirala učinkovitost slovenskih socialnih partnerjev v evropskem socialnem dialogu.

To poročilo je oblikovano v skladu s potekom seminarja in nudi pregled vsakega izmed osmih delov seminarja ter dogovorjenega nacrta ukrepov, ki je rezultat zadnjega dela tokratnega srečanja. Podroben urnik seminarja je podan kot priloga dve, osem delov seminarja pa podajamo v spodnji preglednici:

Vsebine seminarja		Narava vsebine seminarja
Prvi del	»Pojasnilo evropskega socialnega dialoga«	Strokovni prispevek - plenaren
Drugi del	»Oblikovanje uspešnih organizacij in posameznikov za evropski socialni dialog«.	Delovne skupine
Tretji del	Spoznanja delovnih skupin. »Ustvarjanje uspešnih organizacij in posameznikov za evropski socialni dialog«.	Plenarne predstavitve
Cetrty del	»Uspešni socialni partnerji in uspešna srečanja« – predstavitev rezultatov raziskave.	Strokovni prispevek - plenaren
Peti del	»Značilnosti, dejanja in vedenje, ki doprinašajo k uspešnemu sodelovanju v socialnem partnerstvu«.	Oblikovanje konsenza – plenarno
Šesti del	»Razvoj nacrto ukrepanja na osnovi določenih prioriternih vprašanj«	Delavnica
Sedmi del	Spoznanja delovnih skupin. »Razvoj nacrto ukrepanja na osnovi določenih prioriternih vprašanj«	Plenarne predstavitve
Osmi del	Diskusija in uskladitev posameznih nacrto ukrepanja	Oblikovanje konsenza – plenarno

PRVI DAN (24. januar)

Prvi del (Strokovni prispevek)

Pojasnilo evropskega socialnega dialoga

Zgodovina, razvoj, udeleženci, delovna pravila, postopki in prioritete evropskega socialnega dialoga so bila povzeta v uradni predstavitvi, ki sta jo podala en izmed strokovnih udeležencev seminarja (Alan Wild) in Jeanne Schmitt iz organizacije UNICE za socialne zadeve. Ti dve predstavitvi sta podani kot prilogi tri in štiri. Nadalje so vsi predstavniki evropskih socialnih partnerjev: Juliane Bir iz organizacije ETUC, Lilliane Volozinskis iz organizacije UEAPME in Valeria Ronzitti iz organizacije CEEP podali kratke komentarje o podobnostih in razlikah med pristopi njihovih organizacij k razvoju pogajalskih pozicij, izlocevalnih postopkih za doseganje dogovorov in metodah komunikacije ter izvedbe.

Ob koncu prvega sklopa seminarja so slovenski socialni partnerji do zaključka seminarja dobili v razmislek vrsto vprašanj:

- Na kakšen način bodo organizirali srečanja članov in oblikovali vsebine konzultacij?
- Na kakšen način bodo pripravili tehnično vsebino mandatnih pogajanj?
- Na kakšen način bo njihov mandat potrjen?
- Kako se bodo povezali med seboj?
- Na kakšen način bodo svojim članom pojasnili kompromise?
- Na kakšen način bodo organizirali bodoče postopke?

Drugi del (Delavnica)

»Oblikovanje uspešnih organizacij in posameznikov za evropski socialni dialog«

Nacionalni predstavniki so se razdelili v tri delovne skupine: »skupina sindikatov«, »skupina združenj delodajalcev« in »mešana skupina«, ki so jo sestavljali predstavniki sindikatov in združenj delodajalcev. Predstavniki organizacij UNICE in UEAPME so se pridružili skupini združenj delodajalcev, predstavniki organizacije ETUC in en strokovnjak pa so se pridružili skupini sindikatov. Predstavniki organizacij ETUC in CEEP in en

ARITAKE-WILD

strokovnjak so se pridružili »mešani skupini«. Vsaka izmed skupin je med nacionalnimi predstavniki izbrala svojega predsednika oziroma poročevalca.

Delovne skupine so imele na voljo 90 minut za obravnavanje naslednjih vprašanj:

- *Kaj moramo storiti za oblikovanje uspešnih partnerskih organizacij za socialni dialog na nacionalni ravni, ki so sposobne učinkovito prispevati k evropskemu socialnemu dialogu? (Skupina sindikatov in skupina združenj delodajalcev)*
- *Kateri postopki in vedenja bodo v največji meri prispevala k uspehu skupnih srečanj? (Mešana skupina)*

Tretji del (Spoznanja delovnih skupin)

»Oblikovanje uspešnih organizacij in posameznikov za evropski socialni dialog«

Porocila, ki so jih predale posamezne delovne skupine, so zajemala naslednja vprašanja:

Skupina sindikatov

- ❖ Reprezentativnost socialnih partnerskih organizacij je potrebno izboljšati;
- ❖ Tako sindikati kot organizacije delodajalcev se morajo bolje organizirati in povezati med seboj;
- ❖ Potrebno je boljše razumevanje postopkov na evropski ravni;
- ❖ Če želimo postopkom pravčasno slediti, moramo bolj učinkoviti in sposobni;
- ❖ Potrebno je ustanoviti slovensko »medsindikalno skupino«, ki se bo posvetila socialnemu dialogu na ravni Evropske unije;
- ❖ Razviti je potrebno dober sistem prenosa in pretoka informacij;
- ❖ Zagotoviti je potrebno sodelovanje najbolj prizadetih skupin /clanov.

Skupina organizacij delodajalcev

- ❖ Za predstavljanje skupnih interesov je potrebno povecati sodelovanje na nacionalni ravni;
- ❖ Razviti je potrebno učinkovitejše zastopanje na ravni Evropske unije;
- ❖ Združenje delodajalcev Slovenije (AES) in Obrtna zbornica lahko lobirata preko organizacij UNICE in UEAPME.

Mešana skupina

- ❖ Potrebno je ustvariti kapacitete za razvoj strokovnosti tako znotraj sindikatov kot znotraj organizacij delodajalcev;
- ❖ Razviti je potrebno višjo stopnjo sodelovanja z namenom določanja in izrabe sinergij med socialnimi partnerji;
- ❖ Izboljšati je potrebno hitrost in učinkovitost pretoka informacij;
- ❖ Določiti je potrebno skupne interese in morebitne sinergije;
- ❖ Razviti je potrebno postopke skupnega delovanja na ravni Evropske unije;
- ❖ Pregledati je potrebno možnosti skupne uporabe sredstev/znanja;
- ❖ Izboljšati je potrebo dvostranske strukture in postopke.

Cetrni del (Strokovni prispevek)

»Uspešni socialni partnerji in uspešna srečanja« – predstavitev spoznanj raziskave

Eden izmed strokovnjakov na seminarju (Alan Wild) je predstavil ugotovitve manjše raziskave, ki so jo izvedli posebej za potrebe te serije nacionalnih seminarjev. Štirinajst trenutno aktivnih članic evropskega dialoga, osem članov sindikatov in šest članov delodajalcev iz »Evropske petnajsterice« smo prosili, naj odgovorijo na naslednja vprašanja, ki se nanašajo na organizacijske značilnosti »bolj ali manj« uspešnih organizacij ter dejanja in vedenja »bolj ali manj« uspešnih posameznikov.

Ali lahko iz lastnih izkušenj pojasnite značilnosti uspešnega socialnega partnerstva na ravni Evropske unije? Ali lahko naštejete tri oziroma štiri značilnosti uspešne socialno-partnerske organizacije?

Ali lahko iz lastnih izkušenj pojasnite značilnosti najmanj uspešnih socialnih partnerjev na ravni Evropske unije? Ali lahko naštejete tri oziroma štiri značilnosti najmanj uspešne socialno-partnerske organizacije?

*Ozrmo se na vedenje. Ali lahko poveste, katera so tista dejanja in vedenja, zaradi katerih so **posamezniki** bolj ali manj uspešni v evropskem socialnem dialogu?*

*Ali obstajajo posamezna vedenje oziroma dejanja, zaradi katerih so določene **nacionalne delegacije** (delodajalci in sindikati skupaj) bolj ali manj uspešne?*

Namen tega dela seminarja je bilo udeležencem omogočiti preučitev lastnih diskusij in predstavitev v tretjem in cetrtem delu, ki se nanašajo na znanje in izkušnje posameznikov iz različnih držav, ki so tekom let sodelovali v evropskem socialnem dialogu. Celotna predstavitev je v tem tekstu podana kot priloga pet.

ARITAKE-WILD

V nadaljevanju so podani faktorji, ki smo jih je pokazala raziskava.

Znacilnosti »najuspešnejših« socialno-partnerskih organizacij	Znacilnosti »najmanj uspešnih« socialno-partnerskih organizacij
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Socialni dialog obravnavajo resno; ✓ En ali dva posameznika imata jasne odgovornosti za socialni dialog; ✓ Kontinuiteta zastopanja; ✓ Predstavniki so kredibilni na nacionalni ravni; ✓ Mocne povezave med nacionalnimi in mednarodnimi dejavnostmi; ✓ Jasen postopek mandatnega razvoja; ✓ Jasen postopek porocanja; ✓ Postopek uvajanja dogovorov; ✓ Zadostna sredstva – administracijskih, raziskovalnih in informacijsko-tehnoloških IT; ✓ Stalna prisotnost v Bruslju. 	<ul style="list-style-type: none"> ✗ Pomanjkanje prioritet ali interesa za socialni dialog; ✗ Pomanjkanje jasno določenega predstavnika organizacije; ✗ Pomanjkanje avtoritete – prevec obracanja na nacionalno organizacijo; ✗ Nizka kredibilnost – na nacionalni in evropski ravni; ✗ Spreminjanje predstavitve na vsakem izmed srecaj; ✗ Pomanjkanje postopkov za oblikovanje jasnega mandata, porocanje, ali implementacijo; ✗ Politizacija organizacij/vidikov – pomanjkanje samostojnosti, vpliv »strankarske politike«; ✗ Slaba elektronska komunikacija; ✗ Pomanjkanje prisotnosti v Bruslju.
Dejanja/vedenje »najuspešnejših« posameznikov	Dejanja/vedenje »najmanj uspešnih« posameznikov
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Zanimanje in motivacija za posamezne vsebine; ✓ Pripravljenost za raziskovanje in ucenje; ✓ Potrpežljivost!; ✓ Znanje jezikov; ✓ Sposobnost poslušanja; ✓ Delovanje zunaj uradnih srecaj – 10% znotraj, 90% zunaj; ✓ Mocna povezanost; ✓ Kulturno zavedanje in senzitivnost; ✓ Poznavanje drugih državnih razmer; ✓ Poznavanje vidikov drugega nacionalnega socialnega partnerja; ✓ Dobro poznavanje informacijske tehnologije; ✓ »Evropsko« razmišljanje. 	<ul style="list-style-type: none"> ✗ Pomanjkanje izkušenj v skupinskem pogajanju; ✗ Pomanjkanje znanja jezikov; ✗ Pomanjkanje interesa; ✗ Politicno delovanje; ✗ Neiskrenost; ✗ Nacionalisticni pristopi; ✗ Nastopanje le zaradi prepoznavnosti; ✗ Nepoznavanje interneta; ✗ Slaba povezanost; ✗ Nesposobnost učinkovitega delovanja zunaj uradnih srecaj; ✗ Pomanjkljiva povezanost z drugim nacionalnim socialnim partnerjem; ✗ »9 do 5« delavcev.

Peti del (Oblikovanje konsenza)

Znacilnosti, dejanja in vedenje, ki doprinašajo k uspešnemu sodelovanju v socialnem partnerstvu.

Vsakega udeleženca smo prosili, naj z ozirom na četrti in peti del seminarja pove, katere vsebine, ki so bile predmet seminarja, so po njegovem mnenju največjega pomena. Med aktivnostjo, ki je zajemala vse udeležence in je vključevala tudi državne udeležence, se je pojavil naslednji »dolgi« seznam podanih vsebin. Spodnji seznam je prepis seznama, ki je nastal tekom te aktivnosti seminarja; tako ni sestavljen po morebitnem prioriteten vrstnem redu, temveč odraža vrstni red, po katerem so udeleženci omenjali posamezne vsebine oziroma vprašanja. Vsaka vsebina je podana le enkrat, ne glede na to, da je bila tekom te aktivnosti morda večkrat navedena.

- ❖ Identifikacija vsebin, ki so skupnega pomena;
- ❖ Učinkovitejše oblikovanje skupnih vidikov ter argumentov;
- ❖ Povečanje strokovnosti z namenom zagotavljanja obrazložitve argumentov;
- ❖ Trenutna pozicija, izražena na način, ki ga poznajo tudi drugi udeleženci (na primer v smislu evropskega razmišljanja);
- ❖ Argumente je potrebno predstaviti s stališča učinkov in ne v smislu doseganja zelenih organizacijskih dosežkov;
- ❖ Stalna zavest o stališčih drugih socialnih partnerjev o aktualnih vprašanjih in vsebinah;
- ❖ Argumente je potrebno oblikovati na osnovi točnih ter natančnih informacij;
- ❖ Izboljšati je potrebno dostop do informacij, ki oblikujejo vsebinsko osnovo argumentov;
- ❖ Stalna prisotnost v Bruslju bi pomenila izredno pomoč;
- ❖ Ustvariti je potrebno visoko razvite formalne in neformalne mreže;
- ❖ Zmanjšati je potrebno slabosti, ki izhajajo iz obcasnega članstva v gospodarskih zbornicah;
- ❖ Naloge in odgovornosti je potrebno jemati zelo resno;
- ❖ Zagotoviti je potrebno učinkovit pretok informacij znotraj in med različnimi organizacijami ter na različnih ravneh organizacij;
- ❖ Uporabiti je potrebno vse obstoječe forume socialnega dialoga;
- ❖ Potrebno je ugotoviti, na kakšen način je javnost seznanjena s stališči;
- ❖ Izboljšati komunikacijo;
- ❖ Zagotoviti močne vezi med državnimi in mednarodnimi aktivnostmi;
- ❖ Zagotoviti ustrezne resurse, namenjene socialnemu dialogu znotraj Evropske unije;
- ❖ Potreba po dobri skupini strokovnjakov;
- ❖ Potreba po javnem postopku mandatnega razvoja;
- ❖ Oblikovati je potrebno jasne postopke poročanja;
- ❖ Potreba po postopkih, ki zagotavljajo realizacijo doseženih dogovorov;
- ❖ Pomen cloveške komponente – znanje in strokovnost posameznikov, ki zastopajo slovenske socialne partnerje v Evropi;
- ❖ Tisti, ki sodelujejo na tem področju, se morajo osebno angažirati;
- ❖ Na državni ravni je potrebno preuciti evropsko dimenzijo;
- ❖ Tisti, ki sodelujejo na tem področju, morajo biti družabni in se morajo dobro razumeti z ljudmi na srečanjih, tako kot tudi zunaj njih;
- ❖ Organizacije morajo socialni dialog smatrati zelo resno;

- ❖ Izboljšati je potrebno povezave med sindikati in njihovimi člani, saj je le en izmed šestih sindikatov v Sloveniji trenutno povezan z organizacijo ETUC;
- ❖ Razviti je potrebno toleranten in potrpežljiv odnos;
- ❖ Sindikati in organizacije delodajalcev bi morali podpirati drug drugega;
- ❖ Organizirati je potrebno skupine, ki še niso predstavljene;
- ❖ Socialni partnerji morajo doseči pozicijo, ki jim bo omogočala prevzemanje iniciativ in podajanje zahtev;
- ❖ Samo zagovarjanje nacionalnih pozicij ni dovolj;
- ❖ Jasno določen(i) mandat(i);
- ❖ Stremenje k dejanjem;
- ❖ Potreba po določanju, kdo ima mandat na določeno vsebino ali vprašanje;
- ❖ Človeški resursi – sposobno osebje z ustreznim strokovnim znanjem;
- ❖ Biti pripravljeni in sposobni nemudnih reakcij;
- ❖ Potreba po dobri organizaciji tako horizontalno kot vertikalno;
- ❖ Člane pogajalske skupine je potrebno previdno izbrati z ozirom na njihove sposobnosti;
- ❖ Pomembne bodo pogajalske sposobnosti in taktike;
- ❖ Komuniciranje argumentov /pozicij;
- ❖ Spodbujati je potrebno komunikacijo od spodaj navzgor;
- ❖ Učenje od drugih – ne ponovno odkrivanje že odkritega;
- ❖ Pomembno bo spoštovanje med socialnimi partnerji;
- ❖ Dobro razumevanje vsebin in vprašanj je ključnega pomena;
- ❖ Pomembna je sposobnost razlikovanja med vsebinami evropskega in nacionalnega pomena;
- ❖ Kjer je to le mogoče, je potrebno uskladiti interese;
- ❖ Ukrepanje – ne zanašanje na Evropsko unijo za rešitev vprašanj.

Po tej aktivnosti smo udeleženec prosili, naj podajo lastno mnenje o tem, kar so sami smatrali kot najpomembnejše prioritete slovenskih socialnih partnerjev. Tekom te kratke aktivnosti so strokovnjaki in evropski socialni partnerji podali naslednje ugotovitve:

- Če hočeš biti mocan, učinkovit in opazen, moraš biti dobro organiziran. Poskrbeti moraš za to, da se tvoji člani zavedajo vprašanj, tako da razumejo tvojo prisotnost in na ta način lahko tudi sami doprinašajo in sodelujejo pri implementaciji.
- Socialni partnerji imajo svojo vlogo v poučevanju in vecanju zavesti. Ta seminar je za vas priložnost, da dobite informacije, ki jih lahko delite tudi z drugimi. Učenje je pomembno ne le za socialni dialog, temveč tudi za znanje jezikov, ki je ključnega pomena. Šola Evropske unije nudi tečaj o socialnem dialogu, ki je lahko zanimiv tudi za vas. Odnosu do znanja jezikov in oblikovanje ustreznih skupin – kombiniranje starosti in izkušenj z mlajšimi, ki imajo pogosto znanje jezikov – je lahko del rešitve.
- Zaradi državnega ozadja lahko Slovenija dobro sodeluje v evropskem socialnem dialogu, ne glede na to, koliko vprašanj se je odprlo. Ne pozabite na vrsto

ARITAKE-WILD

organizacij, ki so sodelovale na tem seminarju in vam lahko nudijo podporo pri razvijanju mandatov in postopkov ter pri izboljšanju pretokov informacij.

- Dobro razumevanje med sindikati in organizacijami delodajalcev je ključnega pomena. Sposobni morate biti sprejemati kompromise in delati v dobri nameri in zaupanju. Organizacije, ki niso članice evropskega socialnega dialoga, morajo sodelovati na nacionalni ravni. Pomembna je skupna nacionalna pozicija.
- Pripraviti morate realen nacrt ukrepanja, ki bo upošteval obstoječe strukture, možnosti in omejitve. Ugotovite, na kakšen način lahko izboljšate delovanje obstoječih struktur. Velikega pomena je pretok informacij, del tega pa se nanaša na znanje jezikov. Organizacije, ki niso predstavljene na evropski ravni, bi morale poskusiti sodelovati s tistimi, ki so tam predstavljene, in oblikovati skupni prehod do evropske ravni.
- Ob podpori Evropske komisije so evropski socialni partnerji sprovedli vrsto ukrepov, ki se nanašajo na nekatere izmed zaključkov seminarja. Ti zajemajo: delavnica o prijavljanju za financiranje iniciativ, ki se nanašajo na socialni dialog, razvija se model ustreznosti (pri čemer bodo sodelovali tudi udeleženci tega seminarja), ki ga lahko uporabljamo kot primer za ocenjevanje sposobnosti lastnih članov, Komisiji so poslali pismo, ki se nanaša na kratkoročno potrebo po zastopanju novih članic Evropske unije v Bruslju. Kot odgovor na to zadnjo vsebino je organizacija ETUC ustanovila informacijsko središče za sindikate, organizacija UNICE pa za tri organizacije delodajalcev (UNICE, CEEP, UEAPME).

Po tej splošni diskusiji smo vsakega izmed slovenskih udeležencev prosili, z zgornjega »dolgega« seznama izbere tri vsebine, katerim bi želeli posvetiti naslednji dan seminarja. Tekom te aktivnosti smo dosegli dogovor o petih širokih vsebinah:

Oblikovanje kvalitetnih mandatov	Oblikovanje kvalitetnih postopkov za razvoj ustreznih mandatov in zagotavljanje implementacije dogovorov, sprejetih na način, ki omogoča spoštovanje kratkih časovnih rokov.
Kvalitetne predstavitve	Cilj bi moralo biti zagotoviti, da bodo ljudje, ki sodelujejo na pogajanjih, ustrezno zastopali svoje ljudi in delovali v njihovo dobro. Ključnega pomena bosta oblikovanje močnih argumentov in ustrezen izbor predstavnikov. To pomeni delovanje v smeri izboljšanja človeških resursov, najboljše izrabe prednosti mreže, zagotavljanje celotnega razumevanja pravil evropske igre in zagotavljanje ustreznih finančnih sredstev.

ARITAKE-WILD

Skupno delo	Poslušanje drug drugega, izražanje dvostranskega spoštovanja, komuniciranje skupnega razumevanja, identificiranje win/win rešitev in razvoj sredstev komunikacije, da se bomo bolje razumeli med seboj.
Pretoki informacij in posveti	Vedeti moramo, kaj se dogaja na ravni Evropske unije. Potrebujemo boljše pretoke informacij med nami samimi in sestrskimi organizacijami, med sindikati in organizacijami delodajalcev ter boljši pretok navzdol in navzgor med nami in našimi clani.
Reprezentativnost	Ceprav ima Slovenija sindikate, ki so predstavljeni na ravni Evropske unije, evropske direktive vplivajo na vsakogar. Prav tako imamo mikro in državne delodajalce, ki ne sodijo v organizacije delodajalcev.

Do naslednjega dne seminarja smo široka področja spremenili v določene opise nalog in jih prevedli za uporabo delovnih skupin.

DRUGI DAN (25. januar)

Šesti del (Delovne skupine)

Razvoj nacrta ukrepanja

Tri delovne skupine: skupina sindikatov, skupina organizacij delodajalcev in mešana skupina. Skupine so imele na voljo dve uri in pol, v tem času pa so morale poiskati odgovore na naslednja vprašanja:

Skupina sindikatov in skupina organizacij delodajalcev

Razvoj določenega nacrta ukrepanja, ki se nanaša na vsako izmed spodnjih vsebin:

- 1. Kaj moramo storiti, da bomo za mandat naših organizacij razvili kvalitetne postopke in uvedli dogovore, ki so bili sprejeti na evropski ravni? Razmislite, na kakšen način bi lahko izboljšali pretok informacij na vseh ravneh.*
- 2. Kako lahko zagotoviti kvalitetno zastopanje na evropski ravni? Še zlasti razmislite, na kakšen način bi lahko najbolje uporabili informacijske in cloveške resurse, ki so nam na voljo.*
- 3. Na kakšen način lahko naše organizacije maksimirajo svoje zastopanje delodajalcev in delavcev v Sloveniji?*

Mešana skupina

- 1. Na kakšen način lahko organizacije delodajalcev in sindikati prilagodijo postopke in prakse, s čimer bi izboljšali svojo učinkovitost na evropski ravni in implementacijo dogovorov, sprejetih v Evropski uniji?*

Vsaka skupina je določila svojega vodjo/poročevalca, strokovnjaki pa so se razdelili po skupinah na podoben način, kot pri tretjem delu seminarja.

Sedmi del (Spoznanja delovnih skupin)

Oblikovanje nacrta ukrepanja

Predstavniki vseh treh skupin so predstavili naslednja spoznanja delovnih skupin:

Skupina sindikatov

Izboljšanje postopkov, vključno s pretokom informacij:

- ❖ Uporabljali bomo vir informacij organizacije ETUC, s čimer bomo pridobili pomembne nove informacije kolikor hitro se le da.
- ❖ Informacije bomo razposlali v ustreznem časovnem roku in z uporabo različnih sredstev (vključno z elektronsko pošto).
- ❖ V glavni pisarni je potrebno pogosto organizirati srečanja, ki bodo namenjena obravnavanju evropskih vprašanj in vsebin.
- ❖ Publikacija »Delovna enotnost« bo poseben razdelek posvetila vprašanjem, ki se nanašajo na socialni dialog na evropski ravni.

Cim boljša uporaba virov informacij in človeških resursov ter zagotavljanje kvalitetnega zastopanja:

- ❖ Ena oseba bo odgovorna za iskanje različnih obstoječih finančnih sredstev.
- ❖ Pomembne informacije v zvezi s tem je potrebno razposlati s pomočjo elektronske pošte.

Maksimiranje zastopanja delavcev v Sloveniji:

- ❖ Predlagali bomo oblikovanje neformalne skupine vodij sindikatov, na naslednjem srečanju Slovenskega svobodnega sindikata bodo predstavljena področja skupnih interesov.

Skupina delodajalcev

Postopki izboljšav, vključno s pretokom informacij:

- ❖ Organizirali bomo skupna srečanja, na katerih bomo govorili o načinih implementacije dogovorov, sprejetih na evropski ravni.
- ❖ Formulirali bomo pravila, s katerimi bomo promovirali učinkovit pretok informacij.

Optimalna izraba finančnih in človeških virov, ki so nam na voljo.

- ❖ Središče virov informacij delodajalcev, ki se nahaja v organizaciji UNICE bo podajalo informacije o dostopnih evropskih skladih.

Na kakšen način lahko vaša organizacija maksimira zastopanje delodajalcev v Sloveniji?

- ❖ Skupina organizacij delodajalcev in njihovih članov se bo srečala v delovnih skupinah, v katerih bodo govorili o aktualnih evropskih zadevah. Organizaciji UNICE in UEAPME bosta pomagali svojim članom pri iskanju pomembnih informacij o srečanjih znotraj Evropske unije

Mešana skupina

Na kakšen način lahko socialni partnerji sprejmejo in uskladijo postopke ter prakse, a katerimi bi povečali svojo učinkovitost na evropski ravni in izboljšali implementacijo dogovorov, sprejetih v Evropski uniji?

Spoznali smo, da bi morale biti vse izboljšave slovenskega socialnega dialoga osnovane na obstoječih sistemih in dosežkih.

- ❖ Metode socialnega dialoga v drugih državah bomo preučili in uporabili pri izboljševanju slovenskih praks.
- ❖ Z namenom nadaljnje promocije zaupanja in spoštovanja bomo na rednih srečanjih slovenskih socialnih partnerjev razvili skupen nacrt ukrepanja. v začetku bomo določili skupne vidike v zvezi z nespornimi vprašanji.

Osmi del (Oblikovanje konsenza)

Razvoj nacrtov ukrepanja

Med razpravo o poročilih delovnih skupin, ki je potekala v plenarnem delu seminarja, smo se zedinili, da je potrebno za prioriteta vprašanja oblikovati nacrt ukrepanja.

Udeleženci so se strinjali, da bi moral biti formalni nacrt ukrepanja, ki je nastal tekom seminarja, referenčni in vsem dostopen. Udeleženci so se tudi strinjali, da je mnogo zgoraj navedenih zamisli velikega pomena in jih ne bi smeli izgubiti oziroma zanemariti.

Vse strani so se strinjale o naslednjih ukrepih:

<i>Sindikati</i>
<ol style="list-style-type: none">1. V časopisu Delovna enotnost bo posebni razdelek posvečen socialnemu dialogu na evropski ravni;2. Zagotovitev rednih diskusij o evropskih zadevah, ki bodo potekale v najvišjih vrstah sindikatov;3. Imenovanje posameznika, ki bo poiskal vire evropskih skladov, so katerih bi lahko imeli dostop tudi slovenski sindikati;4. Čim boljše uporabiti nov vir informacij v organizaciji ETUC v obliki kroženja informacij, ki so povezane z evropskimi zadevami;5. Predlog oblikovanja neformalne skupine vodij slovenskih sindikatov, ki bi na naslednjem srečanju vodstva Združenja samostojnih sindikatov identificirala in razpravljala o skupnih interesih v Evropi.

<i>Organizacije delodajalcev</i>
<ol style="list-style-type: none">1. Uprava Republike Slovenije za pospeševanje kmetijstva (AES) bo oblikovala delovne skupine, ki bodo sestavljale mrežo organizacij delodajalcev in njihovih članov, katere namen bo vzpostavljanje skupnega vidika delodajalcev o evropskih vprašanjih. Organizaciji UNICE in UEAPME bosta svojim članom pomagali v obliki posredovanja informacij o pomembnih srečanjih znotraj Evropske unije in ključnih vprašanjih, na katere bi se morale osredotociti začetno delo državni ravni.

ARITAKE-WILD

2. Organizacija skupnih srečanj delodajalcev, na katerih bi se osredotočili na implementacijo dogovorov, sprejetih na evropski ravni;
3. Maksimiranje slovenskega dostopa do evropskih skladov s pomočjo informacij, ki jih posreduje informacijski center evropskih delodajalcev;
4. Oblikovali bomo pravila, s katerimi bomo izboljšali pretok informacij o evropskih vprašanjih med in znotraj nacionalnih organizacij delodajalcev.

Skupni ukrepi nacionalnih socialnih partnerjev

1. Izboljšave dvostranskega socialnega dialoga bi morale temeljiti na obstoječih oblikah skupnih srečanj, torej na ekonomskem in socialnem svetu;
2. Skupno preučevanje modelov socialnega dialoga iz drugih držav članic z namenom izboljšanja slovenskega delovanja;
3. Z namenom nadaljnjega izboljšanja medsebojnega zaupanja in spoštovanja razvili nacrt ukrepov med socialnimi partnerji, organizirali redna srečanja in konference, na katerih bodo razpravljali o evropskih zadevah, ocenjevali napredek in maksimirali področja dogovorov o nespornih zadevah, kot je vse-življenjsko učenje.

Srečanje se je zaključilo s skupnim spoznanjem, da smo v zelo kratkem času storili zelo veliko. Ne le, da smo se zedinili o skupnih ukrepih, temveč je tokratno srečanje pripomoglo k konstruktivnemu utrjevanju odnosov med nacionalnimi socialnimi partnerji. Zahvalili smo se vsem, ki so sodelovali pri pripravi in izvedbi seminarja.

Seznam prilog

Priloga ena	Urn timer seminarja
Priloga dve	Nacrt delovanja, oblikovan na slovenskem seminarju

Osnutek dnevnega reda

Skupni projekt evropskih organizacij socialnih partnerjev:
 »Sodelovanje socialnih partnerjev v državah Srednje in Vzhodne Evrope v evropskem socialnem dialogu: Potrebe socialnih partnerjev«

Mednarodni seminar št. 6

Kraj: Hotel Kokra, Predoslje, Brdo pri Kranju

Datum: 24. in 25. januar 2005

PRVI DAN

Ponedeljek, 24. januar 2005

0900 - 0930	Registracija/vpis		
0930 - 1000	Predstavitve in pozdravni nagovor	Plenarna seja	
1000 - 1045	“Obrazložitev evropskega socialnega dialoga”	Plenarna seja	G. Alan Wild
1045 - 1100	Odmor za kavo		
1100 - 1300	Tri med seboj sodelujoče delovne skupine; Skupina 1 “Kaj moramo storiti, da ustvarimo uspešne partnerske organizacije za socialni dialog na državni ravni, ki bi lahko prispevale k evropskemu socialnemu dialogu?” - skupina sindikatov. Skupina 2 “Kaj moramo storiti, da ustvarimo uspešne partnerske organizacije za socialni dialog na državni ravni, ki bi lahko prispevale k evropskemu socialnemu dialogu?” - skupina delodajalcev. Skupina 3 “Kaj moramo storiti, da ustvarimo uspešne partnerske organizacije za socialni dialog na državni ravni, ki bi lahko prispevale k evropskemu socialnemu dialogu?” - skupna skupina sindikatov in delodajalcev .	Delovne skupine	
1300 - 1400	Odmor za kosilo		
1400 - 1500	Porocila skupin 1, 2 in 3	Plenarna seja	
1500 - 1515	Odmor		
1515 - 1600	Predstavitve raziskave; “Uspešno socialno partnerstvo in uspešna srečanja – učenje iz izkušenj»	Plenarna seja	G. Alan Wild
1600 - 1800	Splošna razprava in soglasje glede značilnosti, dejavnosti in obnašanja, ki prispevajo k našemu uspešnemu sodelovanju v socialnem partnerstvu	Plenarna seja	

ARITAKE-WILD

1800	Zaključek in napovedi	Plenarna seja	
	Vecerni program v skladu z napovedmi		

DRUGI DAN

Torek, 25. januar 2005

0900 – 1200	Tri sodelujoče delovne skupine;	Delovne skupine	
Odmor za kavo ob 1030	<p>Skupina 4 "Temeljece na včerajšnji razpravi – na katerih segmentih je potrebno delati, da bodo naše organizacije postale še bolj učinkovite na evropski ravni socialnega dialoga? Katera specifična dejanja moramo uresniti?" - skupina sindikatov.</p> <p>Skupina 5 "Temeljece na včerajšnji razpravi – na katerih segmentih je potrebno delati, da bodo naše organizacije postale še bolj učinkovite na evropski ravni socialnega dialoga? Katera specifična dejanja moramo uresniti?" - skupina delodajalcev.</p> <p>Skupina 6 " Temeljece na včerajšnji razpravi – na katerih segmentih je potrebno delati, da bodo naše organizacije postale še bolj učinkovite na evropski ravni socialnega dialoga? Katera specifična dejanja moramo uresniti?" - skupna skupina sindikatov in delodajalcev.</p>		
1200 - 1300	Porocila skupin 4, 5 in 6	Plenarna seja	
1300 - 1400	Kosilo		
1400 – 1530	Razprava in soglasje glede ključnih tem in specifičnih dejanj, ki jih sindikati in delodajalci morajo uresniti individualno in v medsebojnem sodelovanju.	Plenarna seja	
Odmor za kavo ob 1500			
1530 - 1600	Zaključni nagovor	Plenarna seja	

NA SLOVENSKEM SEMINARJU DOGOVORJENI NACRT UKREPOV

<i>Sindikati</i>	<i>Organizacije delodajalcev</i>	<i>Skupni ukrepi nacionalnih socialnih partnerjev</i>
<ol style="list-style-type: none"> 1. V časopisu »Delovna enotnost« posvetiti poseben razdelek socialnemu dialogu na evropski ravni; 2. Zagotoviti redne diskusije o evropskih zadevah na najvišji ravni sindikatov; 3. Imenovanje posameznika, ki bo iskal sredstva evropskih skladov, do katerih bi lahko imeli dostop tudi slovenski sindikati; 4. Optimalno izkoristiti nov informacijski center organizacije ETUC ter širok pretok pomembnih informacij, ki se nanašajo na evropske zadeve; 5. Predlagati oblikovanje neformalne skupine vodij slovenskih sindikatov, ki bo na naslednjem srečanju Zveze svobodnih sindikatov identificirala in oblikovala skupne interese v Evropi. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uprava Republike Slovenije za pospeševanje kmetijstva (AES) bo oblikovala delovne skupine, ki bodo sestavljale mrežo organizacij delodajalcev in njihovih članov z namenom oblikovanja skupnih vidikov o evropskih zadevah. Organizaciji UNICE in UEAPME bosta svojim članicam pomagali pri iskanju poteka pomembnih srečanj znotraj Evropske unije in ključnih vsebin, na katere bi se moralo nanašati pripravljeno delo na nacionalni ravni; 2. Oblikovanje skupnih srečanj delodajalcev, namenjenih implementaciji dogovorov, sprejetih na evropski ravni; 3. Na osnovi informacij, ki jih zagotavlja skupni informacijski center evropskih delodajalcev bomo maksimirali dostop Slovenije do evropskih skladov; 4. Oblikovali bomo pravila za izboljšanje pretoka informacij o evropskih zadevah med in znotraj organizacij delodajalcev on. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Izboljšanje slovenskega socialnega dialoga mora temeljiti na obstoječih oblikah skupne diskusije, kot sta ekonomski in socialni svet; 2. Skupno preučevanje modelov socialnega dialoga drugih držav članic z namenom izboljšati slovensko prakso; 3. Z namenom nadaljnje izboljšati medsebojno zaupanje in spoštovanje med socialnimi partnerji bomo oblikovali nacrt ukrepov, ki bo vseboval redna srečanja in konference, ki bodo posvečene evropskim zadevam in ocenjevanju napredka. Še posebej maksimiranje sprejetih dogovorov o nespornih vprašanjih, kot na primer vseživljenjsko učenje.